

Message from Deputy Dean:

Academic Affairs Highlights

รศ. นพ.ตรีภพ เลิศบรรณพงษ์

รองคณบดีฝ่ายการศึกษาก่อนปริญญา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

สวัสดิ์ศรีรับอาจารย์และผู้อ่านทุกท่าน

เป็นครั้งแรกที่ผมได้มีโอกาสสื่อสารอย่างเป็นทางการกับทุกท่านผ่านวารสารของศูนย์ความเป็นเลิศด้าน การศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และนับเป็นโอกาสอันดีที่ผมจะได้เล่าเรื่องราวความคืบหน้าด้านการศึกษา ให้ทุกท่านได้ทราบหรือเรียนรู้ร่วมกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการหลักสูตรและพัฒนากการเรียนการสอน ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในอนาคต

ในวาระของผู้บริหารชุดใหม่นี้ พันธกิจการศึกษาซึ่งเป็น 1 ใน 3 พันธกิจหลัก ได้วางเป้าหมายสำคัญ เพื่อ ‘เป็นโรงเรียนแพทย์ชั้นนำ ที่ผลิตบัณฑิตแพทย์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ สุขภาพที่มีคุณภาพสูงและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต’ ผ่านการจัดการหลักสูตร ที่มุ่งเน้น ‘การปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์’ ทั้งนี้ฝ่ายการศึกษาได้วางแผนปฏิบัติการเพื่อตอบสนอง ต่อเป้าหมายของพันธกิจไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1). การพัฒนาหลักสูตร

การสัมมนาการศึกษาเมื่อเดือนธันวาคม 2566 ที่ผ่านมา ได้มีข้อสรุปสำคัญ 2 ประเด็น ได้แก่ การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตฉบับปรับปรุง พ.ศ.2569 และเห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (นานาชาติ) เพื่อรองรับความต้องการด้านการศึกษาอย่างครอบคลุม

สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ในปี พ.ศ.2569 นั้น ได้มีการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่จำเพาะตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวง อว. แพทยสภา และมหาวิทยาลัยมหิดล โดยผ่านความเห็นชอบจากกรรมการร่างหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยผู้แทนด้านการศึกษาของภาควิชาต่างๆ แล้ว โดยครอบคลุมสมรรถนะสำคัญ 7 ด้าน ได้แก่ 1). ความรู้ 2). ทักษะ 3). เจตคติวิชาชีพและอัตลักษณ์บัณฑิตศิริราช 4). การวิจัย 5). ศาสตร์ระบบสุขภาพ 6). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 7). การทำงานเป็นทีมและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และขณะนี้กรรมการร่างหลักสูตรกำลังทำงานร่วมกันเพื่อพัฒนาโครงสร้างแกนและแผนที่หลักสูตร (curriculum backbone & curriculum mapping) ซึ่งจะประกอบไปด้วยแกนวิชาหลัก (core modules) ที่บูรณาการร่วมกันและสอดคล้องตามเกณฑ์ความรู้ความสามารถของแพทยสภา และแกนวิชาเลือกเฉพาะ (elective modules) หรือวิชาเลือกที่สะท้อนความโดดเด่นของหลักสูตรหรือสถาบัน ก่อนจะกำหนดหน่วยกิตเพื่อจัดทำเล่มหลักสูตรต่อไปในอนาคต

ในขณะเดียวกันผมในฐานะรองคณบดีฝ่ายการศึกษาก่อนปริญญาจะได้มีโอกาสเข้าชี้แจงและหารือทุกภาควิชา เพื่อเล่าความก้าวหน้าของการพัฒนาหลักสูตรและรับฟังความเห็นของอาจารย์ในภาควิชาต่างๆ อย่างสม่ำเสมอต่อไป สำหรับการจัดตั้งหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (นานาชาติ) นั้น ปัจจุบันได้มีการตั้งคณะทำงานเพื่อร่างโครงการและหารือกับหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คาดว่าจะมีความชัดเจนของหลักสูตรดังกล่าวในเร็วๆ นี้

2). การพัฒนาอาจารย์

ความก้าวหน้าด้านการศึกษาและความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยมหิดล ทำให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอาจารย์เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับอาจารย์ทุกท่าน รวมทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาที่ยึดโยงกับเกณฑ์ TQA ซึ่งทุกหลักสูตรต้องทำให้มั่นใจได้ว่าอาจารย์ประจำของหลักสูตรมีคุณภาพและมาตรฐานด้านการสอนที่ดีเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลที่ได้มาตรฐานตามเป้าหมายการเรียนรู้ของหลักสูตร

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหิดลได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานอาจารย์จำนวน 31 ข้อหรือเรียกว่ามาตรฐาน ‘MUPSF: Mahidol University Professional Standard Framework’ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนามาตรฐานอาจารย์ให้ได้เกณฑ์มาตรฐานระดับที่ 2 และ 3 รวมทั้งได้เชื่อมโยงมาตรฐานดังกล่าวกับระดับของอาจารย์ผู้สอนที่ต้องการขอตำแหน่งวิชาการ โดยอาจารย์ผู้ขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องได้มาตรฐาน MUPSF 15 ข้อ และผู้ขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์ต้องได้มาตรฐาน MUPSF 21 ข้อ ทั้งนี้เกณฑ์ MUPSF จะสะท้อนคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในการบูรณาการเป้าหมายการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผลอย่างสอดคล้องกันเพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรคาดหวัง

ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาอาจารย์จึงเป็นแผนปฏิบัติการหลักด้านการศึกษาและเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งเสริมพันธกิจด้านการศึกษาให้ทัดเทียมระดับนานาชาติ นอกเหนือจากการเข้าร่วมกิจกรรมแพทยศาสตร์ศึกษาที่กำหนดไว้ 6 ชั่วโมงต่อปีแล้ว ปัจจุบันการดำเนินการเพื่อพัฒนาอาจารย์อยู่ในระหว่างการพิจารณาร่วมกันระหว่างทีมโรงเรียนแพทย์ศิริราชและภาควิชาต่าง ๆ เพื่อกำหนดคุณลักษณะมาตรฐานของอาจารย์ศิริราชในสมรรถนะด้านแพทยศาสตร์ศึกษา ซึ่งมีความก้าวหน้าและอ้างอิงเวชศาสตร์เชิงประจักษ์มากขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ทุกท่านมีสมรรถนะการสอนที่มีคุณภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับ และสนับสนุนให้สามารถขอรับการประเมินมาตรฐาน MUPSF ระดับที่ 2 หรือ 3 ได้ในอนาคต หากข้อกำหนดดังกล่าวได้มีมติที่ชัดเจนแล้ว ผมจะได้นำมาสื่อสารเพื่อให้อาจารย์ทุกท่านรับทราบต่อไป

3). การพัฒนาสารสนเทศ

ปัจจุบันฝ่ายการศึกษาได้นำสารสนเทศ 2 ระบบเข้ามาพัฒนาการจัดการหลักสูตร ได้แก่

1). REXX data management system

เป็นระบบจัดการฐานข้อมูลต่างๆ ด้านการศึกษา รวมทั้งการติดตามสมรรถนะการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามเป้าหมายการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และ เจตคติ โดยได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหิดล และได้เริ่มมีการใช้งานแล้วในหลายภาควิชา ชั้นคลินิก คาดว่าจะประยุกต์ใช้ทั้งหลักสูตรใน 2-3 ปีข้างหน้า โดยในปีการศึกษานี้จะมีการขยายการใช้งานมากขึ้น ทั้งในรายวิชาระดับปรีคลินิกและคลินิก รวมทั้งในหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพทุกหลักสูตรด้วย

2). CANVAS learning management system

เป็นระบบจัดการการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ที่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนที่ใช้งานได้ง่ายและสะดวกกว่าระบบเดิม ขณะนี้ระบบ CANVAS ยังอยู่ในขั้นตอนการเตรียมพร้อมอบรมการใช้งาน และการจัดการระบบพื้นฐาน คาดว่าจะเริ่มใช้งานได้จริงเร็วๆ นี้ โดยหากภาควิชาหรือรายวิชาต่างๆ สามารถพัฒนาบทเรียนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดความยืดหยุ่นอย่างมาก ในการจัดการหลักสูตรที่ตอบสนองพฤติกรรมผู้เรียนยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

3). สารสนเทศอื่นๆ นอกเหนือจากทั้ง

2 ระบบหลักข้างต้น ฝ่ายการศึกษายังได้พัฒนาสารสนเทศอื่นๆ ที่ช่วยสนับสนุนระบบการศึกษาในหลายๆ ด้าน ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การพัฒนาการสอบ OSCE ด้วย tablet การพัฒนาศูนย์สอบมาตรฐานที่ดีกอดุลยเดชวิกรม ชั้น 3 การพัฒนาระบบกล้องวงจรปิดสำหรับการจัดสอบ การพัฒนาการสอนด้วยสถานการณ์จำลอง และการพัฒนาศูนย์สอบ OSCE มาตรฐาน เป็นต้น

ทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นภาพรวมของการพัฒนาพันธกิจด้านการศึกษาที่จะเกิดขึ้นในยุคของทีมบริหารปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของแผนปฏิบัติการต่างๆ คงมีอาจเกิดขึ้นได้ หากปราศจากการสนับสนุนของภาควิชาและอาจารย์ทุกท่าน

ด้วยเหตุนี้ ฝ่ายการศึกษาพร้อมให้การสนับสนุนและช่วยเหลือทุกภาควิชาและอาจารย์ทุกท่าน เพื่อให้สามารถร่วมกันพัฒนางานด้านการศึกษา เพื่อเป้าหมายเดียวกันคือ 'ให้ผู้เรียนทุกคนสำเร็จการศึกษาโดยมีสมรรถนะตามผลลัพธ์ที่หลักสูตรกำหนด'